ČASOPIK

ČASOPIS GYMNÁZIA LUĎKA PIKA

¿Byl Kolumbus ten Kolumbus?

Rozhovor na téma prezidentské volby v USA

Výměnný pobyt s Peruánci z Limy

Dolomity a Jižní Tyrolsko

Obsah

Úvodní slovo 2
Prezidentské volby USA 2024 3
Rozhovor s Josefem Němcem 4
Kampaň SPD: Provokace nebo odpověď na problémy společnosti?.... 8
¿Byl Kolumbus ten Kolumbus? 10
Intercambio con peruanos 12
Výměnný pobyt s Peruánci 14
Nový seznam literatury k maturitě 16
Dolomity a Jižní Tyrolsko 17
Zájezd do Španělska 19
Rukama 21

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři,
máte před sebou nové a první číslo našeho časopisu.
Spíše by se slušelo říci obnoveného časopisu, neboť studentské listy vycházely na naší škole již v minulosti. Když mne poprvé napadlo oživit tuto tradici, netušil jsem, jaký a zda vůbec nějaký zájem vy studenti budete mít. Jsem neustále překvapený, kolik z vás se podílelo na našem prvním čísle,
z vaší samostatnosti a množství nápadů, z vaší ochoty a nadšení.
Děkuji vám :-)
Berte prosím v potaz, že vytvářet časopis a články se stále učíme a ještě chvilku potrvá, než odstraníme všechny začátečnické chyby.
Přeji vám všem příjemné čtení, a pokud se chcete aktivně podílet na dalším čísle, určitě nás kontaktujte.

Za redakci časopisu

Zbyšek Hodaň

PREZIDENTSKÉ VOLBY USA 2024

Každé čtyři roky se v **USA** konají **prezidentské volby** a s těmi nadcházejícími v listopadu se začínají čím dál tím víc řešit kandidáti, stávající prezident a celkově volební systém v USA. Tento volební systém funguje totiž naprosto jinak než ten český a mnoho lidí mu nerozumí.

Zeptali jsme se umělé inteligence, jak tento složitý systém funguje:
*Prezidentský volební systém v USA je založen na **nepřímé volbě**, což znamená, že občané nevolí prezidenta přímo, ale prostřednictvím **volitelů** v tzv. volebním kolegiu. Každý stát má určitý počet volitelů, odpovídající počtu jeho zástupců v Kongresu (součet senátorů a členů Sněmovny reprezentantů). Celkem je **538 volitelů** a k vítězství je třeba získat nadpoloviční většinu, tedy **270 hlasů**.*

*Volitelé jsou vybíráni na základě výsledků hlasování ve státech, kde většina států funguje na principu "**vítěz bere vše**" - kandidát s nejvíce hlasy v daném státě získá všechny jeho volitele. Tento systém vede ke koncentraci kampaně v tzv. "swing states", kde výsledky nejsou předem jasné. Volby se konají každé čtyři roky, vždy v listopadu.*

Zjednodušeně, největší rozdíl podle nás oproti České republice tkví v tom, že od roku 2013 je v Česku přímá volba prezidenta a vyhraje tedy vždy ten, kdo má více hlasů. Oproti tomu v USA lidé volí prostřednictvím "**volitelů**", kteří pak rozhodují v podstatě za ně. Může se tudíž stát, že vyhraje **kandidát**, který by v přímých volbách klidně **prohrál**, ale byl zvolen **více voliteli**. Možná, že je škoda, že se tomuto volebnímu systému ve výuce nevěnuje více času. I když se zdá, že je USA tisíce kilometrů daleko a nemůže nás ovlivnit, je to pořád světová velmoc, jejíž politické dění se promítá i do toho evropského.
Jaký je volební systém USA a jeho výuka na škole očima učitele? Na toto téma jsme vedli rozhovor s **Josefem Němcem**, který je prvním rokem učitelem základů společenských věd na naší škole.

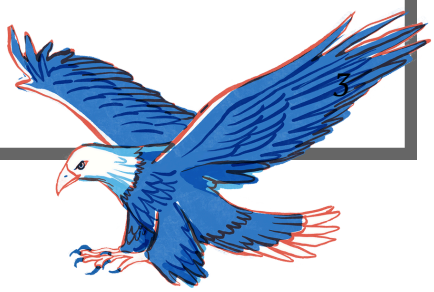

ROZHOVOR

Jaký je volební systém USA a jeho výuka na škole očima učitele? Na toto téma jsme vedli rozhovor s **Josefem Němcem**, který je prvním rokem učitelem Základů společenských věd na naší škole.

Myslíte si, že studenti mají přehled o americkém volebním systému a politickém dění v USA?

Pokud bych to vztahoval na naši školu, tak myslím, že ano. Největší povědomí o tom mají určitě žáci, čím jsou starší, to znamená žáci devátých ročníků minimálně. Určitě se něčeho dotýkáme v základech společenských věd v rámci politologie, kde probíráme právní systém Ameriky a nějakých dalších vybraných států. Porovnáváme to třeba s naším státem, takže si myslím, že povědomí mají, ale jestli to všechny zajímá, to si nemyslím.

To chápu, i když mě tato témata zajímají a baví, tak se v nich vlastně občas pořádně nevyznám. Překvapil mě systém volitelů, a také jak moc je při těchto volbách důležitá kampaň.

Ano, při amerických volbách je kampaň moc důležitá.

Jak byste ten systém vysvětlil, nebo alespoň přiblížil lidem naší generace? Jak to vlastně funguje?

Hrozně, hrozně to funguje, protože v každém státu k tomu přistupují trochu jinak.

A proto my chceme, abyste jako člověk, který tomu rozumí, to přiblížil nám ostatním.

To bych musel písemně, to nedám z hlavy. Taky k tomu potřebuji vždycky schéma. Podívám se na to, a určitě ho pošlu. Problém pro nás také je, že se to vůbec nedá srovnávat s českým systémem.

Nejzásadnější rozdíl, když porovnáváme tyhle státy je, že v Česku je rozmanitější výběr politických stran. V Americe jsou jen republikáni a demokraté. Hodně tam závisí na kandidátech, jak moc jsou schopni ovlivňovat masy lidí v různých státech.

Zabýváme se ve škole dostatečně aktuálním politickým děním?

Doufám, že jo. Za sebe můžu říct, že ve svých hodinách se tam snažím aktuální věci dávat. Americké volby se nás týkají. A nejen volby, které se odehrávají v USA, ale i ty u nás.

Moc prostoru na to není, bych řekla. Alespoň z naší zkušenosti. Já si myslím, že lidé mého věku mají přehled, ale asi záleží, ve které sociální bublině se pohybujeme.
Myslíte si, že i menší děti, klidně i na základních školách, by se měly nějakým způsobem seznamovat s politikou?

Určitě se seznamují, ale okrajově. Já vždycky říkám, že chodit k volbám je důležité, a když máme tu možnost, můžeme toho využít. Nemusíme, ale zároveň bychom si pak neměli stěžovat na naší vládu. Když jim chceme něco vytýkat, měli bychom jít volit a projevit tak svůj názor. Určitě neplatí ta zaběhlá věta "můj hlas nic nezmění". To se také odráží na volební účasti.

Doporučil byste nám nějaké informační kanály a relevantní zdroje, odkud čerpat? K aktuálnímu dění, ohledně politické situace jak v Česku, tak ve světě? Nějaké Vaše oblíbené, co Vy rád čtete..

Tak to je asi nejsložitější věc, protože s tím máme problém i my pedagogové. Já sleduju úplně všechno, co jde. To znamená, ať už ty veřejnoprávní, jako je třeba CNN, Reuters a tak dále. I ty jsou už pod tlakem různých politických stran. Sleduji určitě i západní svět, takže BBC. Potom ten východní, to znamená Al Jazeera, abych věděl, co se děje v arabském světě.

Před pár dny i Billie Eilish řekla, že by volila Kamalu…

Ano, oba kandidáti mají určitě své výhody i nevýhody. Trump chce bojovat proti imigrační problematice a že postaví zeď. To se mu vlastně v jeho období povedlo. Když to přirovnáme k našemu bývalému premiérovi Babišovi, který řekl, že dá někam peníze a většinou je tam opravdu dal. Ale to jsou ti populisté, kteří se tomu věnují. Já doufám, že by mohla být prezidetkou Harris, ale nejsem si jistý, jestli je americký národ připravený mít v čele prezidentku. Stejně jako Češi nejsou připraveni na to mít prezidentku.

Na Slovensku ale měli Zuzanu Čaputovou, čím to bylo, že oni byli připraveni, a Amerika a Česko nejsou?

Čaputovou jsem obdivoval, že to zvládá. Musel to být strašný psychický nátlak od všech. Na rodinu, narážky na její osobu, její vzhled. Ty věci, které určitě zažívali, to není ideální. Nevím, jestli Slováci byli připraveni, ale Čaputová dokázala nadchnout lidi. Dokázala ukázat, že ona tam je s čistým štítem a že by v tom ráda pokračovala a dostala se až do vrcholné politiky. Je škoda, že nepokračovala, že už na to neměla sílu.

Většina lidí, která může, teď mizí k nám. Někteří tam chtějí zůstat a Slovensko změnit. My jsme si mysleli, že Američané nejsou schopni mít v Bílém domě Afroameričana. Oni to zvládli, celou zemi to posunulo. Tak doufejme, že je posune i prezidentka.

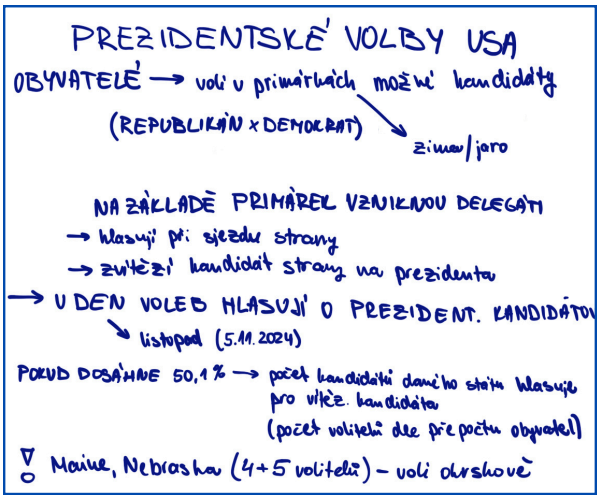

Oli Šimáčková, Adéla Janečková

Kampaň SPD

Provokace nebo odpověď na problémy společnosti?

Kdo by neznal politickou stranu SPD, která často dostává více pozornosti, než samotná vláda. Předseda strany Tomio Okamura získal mnoho podporovatelů možná i díky svým provokativním výrokům a zásluhou svého diskutabilního chování.

Vraťme se do roku **2010**, kdy se Tomio Okamura stal investorem cestovní kanceláře pro plyšáky. Jeho teď už legendární výrok se stal velmi rychle virálním: ,,**Na světě je odhadem 1,2 miliardy plyšáků. Jejich majitelé na nich často velmi lpí a pečují o ně. Například v Japonsku existují desetitisícové komunity lidí, kteří mají speciální internetová fóra jen o svých plyšových mazlíčcích. A právě ti budou mít určitě největší zájem vyslat své oblíbence na výlet třeba do Prahy.**"

Jeho strana **Svoboda a přímá demokracie**, zkráceně **SPD**, má dokonce i vlastní **hymnu**, která se společně s videoklipem objevila na jejich youtubovém kanále v roce 2021. Text pojednává o České republice jako o silném národu a vyzdvihuje všechny její krásy. Ve videoklipu panuje dobrá nálada a velká nadšenost českých občanů, kteří v několika záběrech vesele drží Tomia Okamuru za ramena a společně zpívají refrén písně. Nazpíval ji frontman skupiny Arakain, **Petr Kolář**. ,,Sám se ale ke straně nehlásí: **SPD volit nebudu a nejsem její tváří**."

Určitě jste si všimli jejich kampaně ke krajským volbám. Heslo „**chirurgové z dovozu**" obletělo celý internet, a dokonce se ve velkém objevilo na **Václavském náměstí**, kde strana na své předvolební akci vystavila banner s tímto sloganem. Má prý poukazovat na problém nelegální migrace. Většina politických stran zvládá vést kampaně bez urážek či rasistických narážek, a přesto jsou mnohdy kampaně úspěšné. To ale neplatí pro stranu SPD s Tomiem Okamurou. V rozhovoru pro Mladou frontu Dnes prozradil inspiraci německou politickou stranou **Alternativa pro Německo** (AfD).

Po jejím vzoru pak jako první politická strana v Česku začal v kampani ve velkém používat **umělou inteligenci**. Pomocí AI tak vytvořil již zmíněný banner s mužem tmavé pleti a nožem potřísněným krví v ruce.

Nejen, že se naváží do **menšinových skupin** obyvatel, stejně tak nešetří ani s **kritikou vlády**. Například se sloganem „**Manželka je ráda, že můžu chodit jen na jedno - stop Fialově drahotě**.“ se pokouší vtipkovat nejen na účet vlády, ale i na účet našich spoluobčanů, kteří v pátek večer neodmítnou jedno pivko navíc.

Velmi kontroverzní kampaň odsoudil také europoslanec **Jiří Pospíšil** (TOP 09) a předsedkyně poslanecké sněmovny **Markéta Pekarová Adamová** (TOP 09), která toto “dílo” označila za **xenofobní** a **nechutné**. Kvůli kampani byl Okamura dokonce **souzen** Ústavním i Krajským soudem České republiky kvůli podněcování k **nenávisti**. Soud ale návrh **zamítl**. Jeho kampaň celkově odsuzuje **stejnopohlavní páry** a hlavně jejich manželství. Předseda strany při sněmovním projednávání **manželství** pro všechny v roce 2021 řekl, že by raději **skočil z okna**, než aby byl **adoptován** stejnopohlavním párem. Strana nepodpořila ani **Istanbulskou úmluvu**, která se staví za **rovnoprávnost žen** ve **společnosti**, a mnoho z dalších návrhů zákonů, které by naši zemi řadily k té dlouho vysněné “západní” Evropě.

Jedním z bodů volebního plánu SPD je také **vystoupení** z **Evropské Unie**. Pokládá tuto organizaci za “**projekt spojený s faktickým oslabením a likvidací států Evropy**”. Zároveň strana ve volebním plánu tvrdí, že nehlásá nenávist k žádnému národu, rase, kultuře a náboženství, což je naprosto v rozporu s jejich nejnovější již výše uvedenou kampaní.

I přes urážlivou kampaň však strana posílila. V nedávných **krajských volbách** z **35** mandátů navýšila počet na **41**. Místo **devíti** krajů, kde hnutí působilo poslední čtyři roky, bude nově ve **dvanácti**. **Okamura** sdělil pro iDNES: „**Naše cíle pro tyto volby se podařilo splnit.**” Nám nezbývá nic jiného než čekat, co strana přinese poté, co jedna z nejvíce nenávistných kampaní založená na strachu v moderní České republice přinesla v krajských volbách straně nakonec vlastně úspěch.

Adéla Janečková, Oli Šimáčková

¿Byl Kolumbus ten Kolumbus?

Až do nedávna se předpokládalo, že světově neproslulejší mořeplavec a objevitel amerického kontinentu pro středověkou Evropu pocházel z přístavního města Janov na severu Itálie. Nové důkazy ovšem hovoří jinak.

V sobotu (**12. října**) probíhaly ve **Španělsku** ku příležitosti objevení nového kontinentu mořeplavcem **Kryštofem Kolumbem** košaté **oslavy**. Během státního svátku **Día de la hispanidad** odvysílala španělská televize TVE dokument, v němž vědci velice odvážně tvrdili, že ten Kryštof Kolumbus nebyl tak docela on.

Španělští vědátoři a historici, kteří už dříve zpochybňovali jeho italský původ, otevřeli mořeplavcovu hrobku v Seville a jeho kostru podrobili forenzní prohlídce, na jejímž konci vyvrátili, že by se snad Kolumbus narodil v přístavním městě **Janov** na severu Itálie. Jaká ztráta pro obyvatele Janova! Dům, jenž byl považovaný za jeho rodný, je – stejně jako jeho hrob v Seville – populární turistickou atrakcí. A to nejen mezi zahraničními návštěvníky.

Na konci výzkumu došli badatelé k závěru, že objevitel byl **židovského původu**, že byl narozený pravděpodobně na západním pobřeží Středozemního moře, tedy v oblasti dnešního **Španělska**. Písemné zdroje, které se od Kolumba dochovaly, tuto myšlenku potvrzují, jelikož žádný z dochovaných jím psaných dokumentů není psaný italsky ba ani s náznaky jejího vlivu, což je minimálně zarážející, přihlédneme-li k faktu, že italština měla být jeho rodným jazykem.

Zároveň měl prý býti Židem. Těch bylo ovšem v té době na Apeninském poloostrově výrazně méně než v tehdejší **Kastýlii** – dnešním Španělsku. To by myšlence, že pocházel z dnešního Španělska, také nahrávalo. Navíc musel své náboženské vyznání kvůli tehdejším perzekucím mířeným na Židy skrývat, což později pochopitelně mohlo vést k možné záměně jeho původu.

Nechám vás, abyste si názor na tento šokující objev udělali sami a na závěr bych jen dodal: **Ne všechno je takové, jaké by se na první pohled mohlo zdát.**

Objevením Ameriky roku 1492 se v lidských dějinách přesunujeme do nového věku. Pro evropskou i americkou civilizaci je to z historického pohledu naprosto převratný rok. Středověk končí a nastupuje novověk. U nás tehdy vládli Jagellonci. V Itálii se narodila renesance. Umělec (mj. autor Mony Lisy někdy též zvané La Gioconda [la džokonda]), vynálezce a vědec v jedné osobě Leonardo da Vinci uvažoval nad pokrokovými vynálezy. Přišel návrat k antickému umění – ad fontes (k pramenům). Bůh se odstavuje na vedlejší kolej a do popředí se dostává člověk – humanismus. Zásadní renesanční díla (např. socha Davida nebo Poslední večeře) a další převratné renesanční myšlenky však měly teprve přijít.

Matěj Velkoborský 13.10. 2024
Zdroj: iDnes

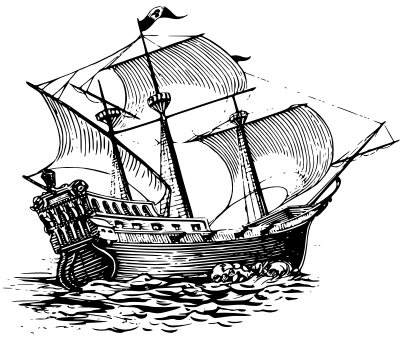

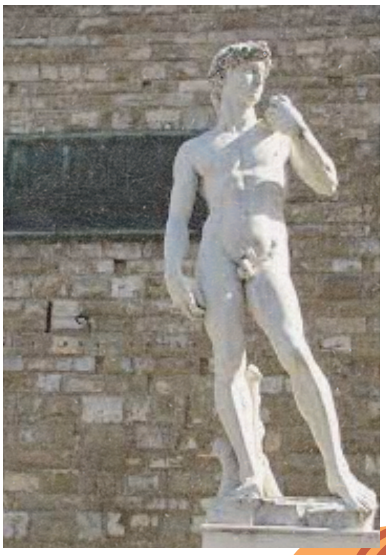

INTERCAMBIO CON PERUANOS

En la semana del 30 de septiembre al 4 de octubre, un grupo de estudiantes de Lima, la capital de Perú, visitó nuestra escuela. Se alojaron en casas de compañeros de nuestro instituto y asistieron a clases de la sección bilingüe para ver cómo los checos aprenden su lengua materna. En total, viajaron a Europa durante catorce días. Desde Pilsen, continuaron su viaje a Praga, Brno y Viena.

Hemos preguntado a algunos de ellos sobre su estancia en un nuevo país. Los entrevistados fueron Luciana, Florencia, Álvaro y Sebastián, chicos que tenían entre trece y catorce años, y era su primer intercambio.

¿Por qué decidisteis participar en el intercambio a la República Checa?
- *Creemos que sería una buena experiencia... (además) queríamos estar todos juntos con nuestros amigos. Si hubiéramos participado en un intercambio a otro país, no habría sido posible.*

¿Cuánto tiempo duró el viaje?
- *En total, 15 horas. Sí, con una hora de Praga a Pilsen fueron 15 horas, con una escala en París.*

¿Cuál es la diferencia entre las escuelas en la República Checa y las de Perú?
- *A vosotros os dejan usar el celular* (risa).
- *...esta escuela parece una escuela privada .Porque tienen ascensores. En nuestro colegio apenas funcionan las escaleras.* (Estaban sorprendidos de que nuestra escuela sea pública) *... en las escuelas públicas de Perú todo está de color gris. Te puedes ir de clase y no te van a decir nada. En general, las instalaciones están en mal estado.*
- *Además no tenéis que llevar uniformes, nosotros sí.*

¿Qué pensáis sobre el clima?
- Hace mucho frío. En Perú, en invierno, tenemos como 10 grados. Ahora hace mucho más frío. Dentro del colegio no se siente tanto, pero afuera, por la mañana, sí hace frío.
- Nuestro frío no es nada. Ni siquiera llueve, solamente… no, a veces llueve. Pero es llovizna.

¿Tuvisteis que comprar una chaqueta nueva para venir a la República Checa?
- Yo me compré una de lana, pero no me sirvió.
- Yo me compré un impermeable.
- Yo compré todas mis cosas en Gamarra (centro comercial en Lima).

¿Hubo algo que os sorprendió? ¿Alguna costumbre checa?
- Cuando llega un profesor y todos se paran. La primera vez nos asustamos.
- Nuestra clase está muy alborotada y siempre que entra un profesor, empiezan a aplaudir o a gritar. Nosotros no nos levantamos.

¿Y alguna costumbre en casa?
- Acá se quitan los zapatos.

También mencionaron que probaron mucha comida típica checa, que les gustó. Solo les parecieron extrañas las cenas dulces, como los jahodové knedlíky.

Todos coincidieron en que fue una experiencia inolvidable y valoraron el intercambio con un diez de diez. Dijeron que algún día les gustaría volver a la República Checa, porque piensan que hay buenas personas y paisajes increíbles

VÝMĚNNÝ POBYT S PERUÁNCI

V týdnu od 30. září až 4. října naše škola přivítala skupinu studentů z Limy, hlavního města Peru. Byli ubytováni v rodinách studentů z našeho gymnázia. Během pobytu chodili na hodiny bilingvních tříd, aby viděli, jak se Češi učí jejich mateřský jazyk. V Evropě budou celkově zůstávat 14 dní, z Plzně pojedou do Prahy, poté navštíví Brno a nakonec se společně podívají do Vídně.

Pár z nich jsme se zeptali na jejich zážitky a postřehy z pobytu v nové zemi. Studenti mezi třinácti až čtrnácti lety, jejichž první výměnný pobyt je tento, se jmenovali Luciana, Florencia, Álvaro a Sebastian.

Co Vás přimělo jet na výměnný pobyt zrovna do České republiky?
-„Myslíme si, že je to skvělá zkušenost… a navíc jsme chtěli jet všichni společně. Kdybychom jeli do jiné země, nebylo by možné, abychom se cesty zúčastnili všichni.”

Jak dlouho trvala cesta?
- „Celkově 15 hodin. Ano, hodinu z Prahy do Plzně a dokonce i s přestupem v Paříži 15 hodin nakonec.”

Je nějaký rozdíl mezi školami v Česku a školami u Vás v Peru?
-„Vy můžete používat telefon (smích)”
-„…mysleli jsme si, že je to soukromá škola. Máte výtah. Na naší škole sotva fungují schody,” všechny překvapilo, když jsme řekli, že chodíme na státní školu: „Na státních školách v Peru je všechno šedé a tmavé, celkově zařízení není tak dobré jako tady.”
-„Také nemusíte nosit uniformy, my ano!”

A co počasí v Česku?
-„Je tu zima!" takhle zněla jednoznačná odpověď. „...v Peru je v zimě kolem 10 stupňů, tady máte mnohem větší zimu. Uvnitř ve škole to není tolik znát, ale venku, především ráno, je šílená zima."

Museli jste si kupovat novou bundu kvůli počasí?
-„Já jsem si koupil nějakou bavlněnou, ale je mi k ničemu."
-„Já jsem si musela koupit nepromokavou, protože tu stále prší."
-„Já ne, všechno jsem si koupil ještě v Limě."

Je něco, co Vás překvapilo? Nějaký český zvyk?
-„Ve škole když přijde učitel, všichni se postaví, poprvé, když jsme to viděli, jsme se lekli." Vysvětlili jsme, že u nás to bereme jako pozdrav: „...naše třída je hodně chaotická a vždy, když přijde učitel, všichni začnou tleskat nebo křičet, my se nezvedáme."

A nějaký zvyk z rodin, kde bydlíte, který Vás překvapil?
-„Zouváte se, když přijdete domů."

Také se nám zmínili, že vyzkoušeli nejrůznější česká jídla a většina je příjemně překvapila. Jediné, co se jim zdálo podivné, jsou naše sladká jídla, jako jsou např. jahodové knedlíky.

Protože se jejich cesta blíží ke konci, zeptali jsme se, jak návštěvu zatím hodnotí a všichni nadšeně odpověděli, že zatím pobyt hodnotí "diez de diez" (deset z deseti). Také se dokonce svěřili, že by se někdy rádi do České republiky v budoucnu podívali znovu. „Je to místo, kam se rozhodně chci vrátit, jsou tu milí lidé a krásná příroda." uzavírá jeden z nich.

K. Špalová, K Pavlíková

Nový seznam literatury k maturitě

Maturita z Českého jazyka a literatury je povinnou součástí státní maturity, její součástí je didaktický test a také písemná práce a ústní zkouška z literatury. Pro ústní literární zkoušku si studenti vybírají díla ze **školního seznamu literárních děl**, poté při zkoušce musejí rozebrat a prokázat znalost **historického kontextu** u vylosovaného díla, jež je vylosováno z jeho vlastního seznamu.

V letošním roce došlo ke **změně** seznamu literárních děl k maturitní zkoušce. Podle tohoto seznamu budou jako první maturovat studenti aktuální septimy ve školním roce **2025/2026.**

Tento seznam ještě není dostupný na stránkách školy, nicméně je již sestavený a brzy bude k dispozici.

Seznam platný pro **letošní maturanty** lze najít na stránkách školy pod kartou **Český jazyk** a poté pod heslem **Maturitní zkouška**.

Jistě vás zajímá, co se na tomto seznamu měnilo a proč k těmto změnám vůbec došlo. Hlavní změnou je, že si studenti nově budou vybírat **25 titulů** místo 20. Důvodem k navýšení počtu knih je **rozšíření okruhů**, jelikož z původních 4 okruhů se stalo **19**, ale nově je povinné vybrat si pouze **jednu knihu** z každého okruhu.

Mezi nově vzniklé okruhy patří **starověká** a **středověká literatura** a došlo také k podrobnějšímu rozdělení literatury 20. a 21. století. K tomuto rozšíření došlo kvůli tomu, že původní systém umožňoval naprosto opomenout určitá období literatury, jako například již zmíněnou starověkou a středověkou literaturu a také proto, že některá významná díla na seznamu chyběla.

Jelikož přibylo pár okruhů, bylo též nutné seznam rozšířit o více knih, ty přibyly hlavně do **České** barokní literatury a do literatury **20. a 21. století**.

Ze seznamu bylo **vyřazeno** dílo **Harry Potter a kámen mudrců**.

Stejné zůstává, že si student zvolí **6** děl ze seznamu bez jakéhokoliv omezení a je povoleno na seznamu mít maximálně **dvě** díla od **jednoho autora**. Stále také musí být v seznamu žáka alespoň **dvěma** díly zastoupena **próza**, **poezie** a **drama**. A nakonec přidám jednu radu k sestavování vašeho seznamu k maturitě, nevybírejte si knihy pouze podle jejich **tloušťky**, protože mnohem důležitější je jejich **obsah** a **poselství** a u některých knížek, většinou zpravidla u těch tenčích, je nutné si tento obsah vyvodit a to není úplně pro každého.

Charlotte Pavelková

DOLOMITY A JIŽNÍ TYROLSKO

Komu by se nelíbilo hned první týden školy místo do lavice zasednout do autobusu a vyrazit vstříc náruči jednomu z nejkrásnějších pohoří v Evropě? Více než padesáti žákům našeho gymnázia se právě tohle poštěstilo. A ať už jste nadšený horal nebo ne, kouzlu Dolomitů nikdo prostě neodolá.

Dolomity

Jak už název samotného pohoří napovídá, celý horský masiv je složen z tzv. dolomitu - což je jméno horniny a zároveň minerálu, který tvoří její většinu. Objevil ho francouzský geolog a dobrodruh Déodat Gratet de Dolomieu a od jeho jména je odvozen i název onoho minerálu.
Vrstvy dolomitu jsou viditelné na mnoha horách a skalních útvarech, které jsou typické svou špičatostí. Tvar pohoří také ovlivnila doba ledová, kdy ledovce vytvářely hluboká údolí. Pozůstatky ledovce lze vidět i na vrcholu Marmolada, ale kvůli klimatickým změnám se jeho velikost v posledních letech drasticky zmenšila.

Dolomity se rozpínají na severu Itálie až téměř na pomezí s Rakouskem. Dělí se na dvě části - východní, která se může pyšnit skalnatými štíty a vrcholy jako Tre Cime nebo skupinou třítisícovek Tofana, a západní část, kde se nachází například nejvyšší vrchol Marmolada (3 343 m.n.m.) nebo náhorní plošina Sella s vrcholem Piz Boe. V roce 2009 bylo pohoří zapsáno na seznam světového dědictví UNESCO.

Jižní Tyrolsko

Název Tyrolsko by měl být snad všem povědomý, pokud ne z hodin zeměpisu, tak alespoň z hodin češtiny. Karel Havlíček Borovský totiž v jihotyrolském městě Brixen, italsky Bressanone, během svého pobytu v exilu napsal mnoho děl, nejznámější však právě Tyrolské elegie.

Území původně patřilo k Rakousku, nyní mu však náleží severní část a Jižní Tyrolsko je součástí Itálie. Jeho poloha na pomezí dvou států přispěla k multikulturalismu celého regionu. Většinu jmen měst, hor, ulic a podniků najdete v Jižním Tyrolsku napsané jak italsky, tak německy. Jedním z víc nápadných příkladů je třeba horská skupina Rosengarten, italsky Catinaccio. Při cestě skrz jihotyrolská městečka si ale můžete všimnout ještě jednoho jazyka.

Mezi dvěma národy, v dolomitských údolích, totiž žije národ třetí. Ladinů je pouze okolo třiceti tisíc, ale i tak jsou velmi hrdí na svou kulturu a původ. Jejich jazyk ladinština se řadí do skupiny západorománských jazyků a její název vznikl zkomolením slova latina. Nejenom, že se ladinština liší od mateřské italštiny, ale její dialekty jsou odlišné víceméně v každém údolí vzhledem k tomu, že kvůli třítisícovým bariérám mezi obydlenými kotlinami se každý vyvíjel trošku jinak.

To, že Tyrolsko leží jihem v Itálii a severem v Rakousku, způsobilo v minulosti rozepře při nalezení ledového muže jménem Ötzi v roce 1991. Jeho tělo původně putovalo do univerzity v Innsbrucku, kde byl studován, ale po přeměření hranic si na něj vymáhali nárok Italové a nyní je vystaven v muzeu v Bolzanu. Ještě mnoho let před tím, než se v Dolomitech prováděly archeologické výzkumy, zde bylo také bitevní pole. Během první světové války, mezi lety 1915-1917, se zde odehrávala část bojů mezi Rakouskem a Itálií. Dnes se to zdá až neuvěřitelné, ale celé pohoří je poseté spoustou malých pevností a skalních dutin, které válečnou historii potvrzují. I proto se dá v Dolomitech navštívit mnoho válečných muzeí a památníků, jedno se nachází přímo na úpatí hory Marmolada. Nálezy a fotografie z té doby návštěvníkům ukazují hrozivé podmínky, při kterých bojovali Italové se svými rakouskými sousedy ve výšce tří tisíc metrů nad mořem, v zimě a hlubokém sněhu.

Karolína Holá

ZÁJEZD DO ŠPANĚLSKA

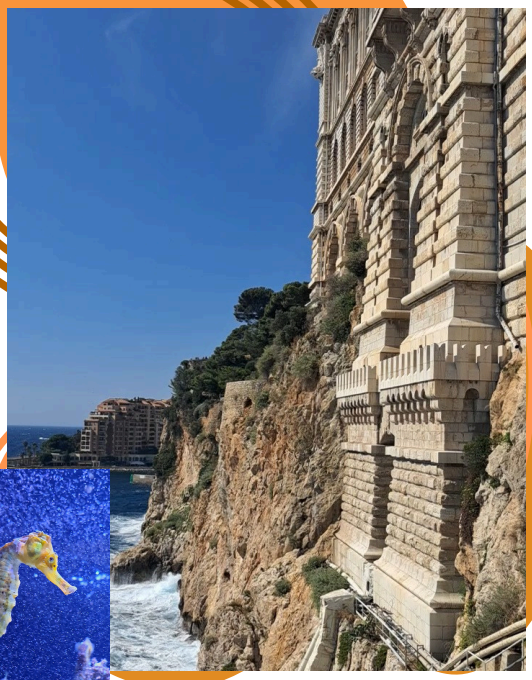

V pátek 20.9. v devět hodin večer vyrazili vybraní žáci 3.B, 3.A a 7.L poznávat krásy Španělska. Zde Vám ukážeme místa, která nás nejvíce zaujala.

Monako

První zastávkou bylo Monako, kde se nachází jedno z nejstarších akvárií na světě. Dvě podzemní patra jsou plná mořských akvárií a v dalších dvou nadzemních patrech se nachází expozice týkající se oceánografických expedic. Zajímavou čtvrtí Monaka je Monte Carlo. Najdeme v něm Casino de Monte-Carlo. Jeho budova je dílem Charlese Garniera, architekta Pařížské opery. Za zmínku stojí také Knížecí palác, který je sídlem monackého knížete Alberta II.

Girona

Girona je známá z filmu Hra o trůny. Mísí se zde římské, arabské, židovské i křesťanské architektonické prvky. Židovská čtvrť Girony je jednou z nejzachovalejších v Evropě. Město je rozděleno řekou Onyar na historickou a novou část města. Tyto dvě části spojuje červený železný most, jehož architektem byl Gustave Eiffel. Řeku lemují malebné domy.

Besalú

V Besalú nás okouzlil kamenný most přes řeku Fluviá z 12. století. Jsou zde k vidění také románské kostely Sant Pere a Sant Vincenç.

Nikola Spurná

Cadaqués

Malé město rozprostírající se podél malebného pobřeží. Též přezdívané jako „bílá perla katalánského pobřeží“ podle zbarvení domů. Svým poklidným okolím zanechává za sebou pocit klidu a míru. Také slavný Salvador Dalí se jím nechal uchvátit a rozhodl se, že z drobných rybářských domků postaví velkolepý domov, který mu bude sloužit jako místo, v němž bude vdechovat život svým inspiracím.

Barcelona

Na světě snad není nikdo, kdo by neslyšel o Barceloně. Hlavně potom, co se na scéně objevil Antoni Gaudí. Jeho nejslavnější díla jsou Sagrada de Familía, park Güell, Casa Battló a Casa Milà, Casa Vicens a mnoho dalších. To, co mají všechny společné, je fakt, že každá stavba jakoby vzešla ze snu nebo noční můry. Záleží, jak se na to člověk dívá. Gaudí rád pracoval s mozaikami a do všeho komponoval prvky přírody. Kromě Gaudího Barcelona nabízí mnoho dalšího. Koho láká starší část města, tak Gotická čtvrt je to pravé, ale pokud upřednostňujete klidnější, vhodné na poklidné procházení s málo turisty, mohu jen doporučit Parc de la Ciutadella nebo Parc del Laberint d'Horta. Zkrátka v Barceloně si každý najde své.

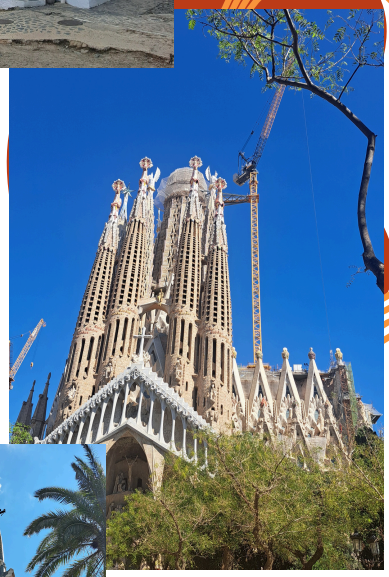

Kateřina Flídrová

RUKAMA

Ve středu **6.11.** se v tělocvičně našeho gymnázia budou konat rukodělné dílny - **RUKAMA**, ve kterých si studenti budou moci vyzkoušet různé **kreativní činnosti**. Celkově je zde **jedenáct** dílen, jako je například ***Art jam***, kde si můžete vytvořit svůj vlastní **abstraktní obraz**, ***Háčkování krok za krokem*** nebo pak ***Ruka ruce*,** odkud si odnesete **bavlněný náramek**. Studenti si podle svých zájmů vybrali dílnu a čeká na ně příležitost se naučit novým věcem.

Kolektiv autorů

Karolína Holá
Martina Vítovcová
Markéta Hacková
Adéla Janečková
Klára Špalová
Charlotte Pavelková
Matěj Velkoborský
Klára Pavlíková
Kateřina Flídrová
Nikola Spurná
Laura Vítovcová
Oli Šimáčková

Učitelské zastoupení

Zbyšek Hodaň
Jana Ježková - korektura

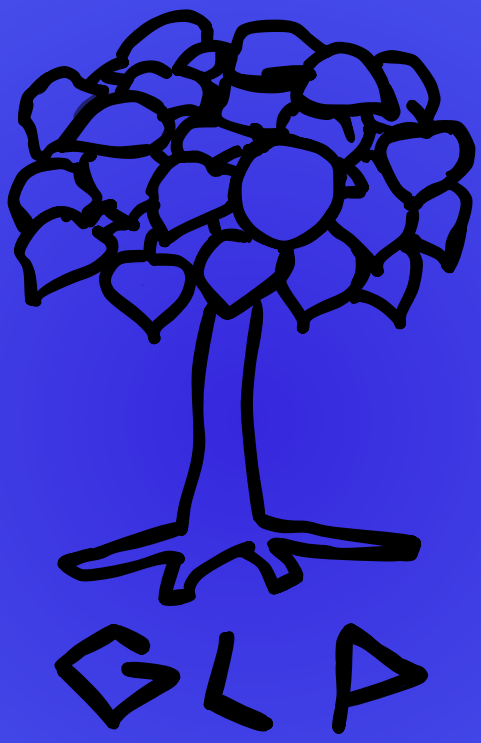

Gymnázium Ľudka Pika